

"Seria bo que IC i ERC troc

Josep Lluís Carod Rovira explica en aquesta entrevista la seva proposta del nou estatut nacional d'autonomia. A més, el secretari general d'ERC es mostra reticent a participar en cap coalició de govern amb Pujol o Maragall i defensa un acostament a IC.

L'escriptor Jordi Coca, en un article publicat al diari *Avui*, afirmava: "A Catalunya el que té a veure amb la política s'està convertint dia a dia en una carcassa buida i sense sentit". *Comparteix el diagnòstic?*

—El que diu Jordi Coca és un perill evident, i en alguns casos, una realitat. Hi ha un procés de banalització dels missatges polítics. Les propostes programàtiques dels partits arriben a assemblar-se tant que els eslògans electorals dels uns i dels altres són perfectament intercanviables perquè són pur màrqueting. En el fons, la majoria de partits comparteixen, amb matisos, un mateix model polític sorgit en la transició. Si, a això, hi afegim el desprestigi acumulat per les situacions de corrupció o per la incompetència en la gestió, no és estrany que la política es vegi amb desconfiança entre els ciutadans.

—*Vostè és polític i dirigeix un partit. Alguna responsabilitat deu tenir en aquesta situació que descriu...*

—Segur que hi tenim la nostra part de responsabilitat. Però som l'únic partit que se situa fora del sistema que ha estat majoritari tant a la Generalitat com als ajuntaments. En el seu moment no vam compartir el consens constitucional, vam alertar de l'enganyifa que significava, vam denunciar que la transició s'havia fet malament i potser per això, vint anys després, som l'únic partit polític que no ha tocat poder real. Fa dues dècades que anem contra corrent. Això fa que ens puguem presentar amb les mans netes i les idees fresques.

—*I no té ganes de tocar poder real?*

—Esquerra del que té ganes és de governar. És l'objectiu lògic i natural d'un partit polític. És el procediment per a modificar les coses en democràcia. Aquests darrers temps hem aconseguit credibilitat suficient perquè ERC sigui vista també com un partit de govern. Però, en aquests moments, tan

errònies serien les presses d'entrar en un govern com la por d'entrar-hi. Tenim ganes de governar, sense presses, però sense por.

—*Governar, amb qui?*

—Tal com estan les coses, després de les eleccions autonòmiques vinents no hi haurà majoria per a ningú, i això obligarà a una cosa positiva: a introduir, ja en la legislatura vinent, la cultura de la coalició, de les coalicions de govern estables. Però la meua impressió és que la legislatura vinent serà purament de transició. El gran canvi no vindrà pas

en aquestes autonòmiques, sinó en les altres. Per tant, si el panorama és similar a l'actual, ERC continuarà reservant-se un paper d'oposició tan rotunda com constructiva. Allò que no farem és fer de salvavides d'un vaixell en naufragi.

—*Descarta, per tant, de participar en un govern de coalició, la legislatura que ve?*

—Esquerra no descarta res. Seria un error, fer-ho. Però, si la composició de la cambra és similar a l'actual, no té sentit que un partit que ja s'ha situat conscientment i voluntàriament en el post-pujolisme, i en la post-transició, participi en un govern pel simple goig de tocar poder. No tanquem les portes a la participació en un govern de forma immediata, però ens estimem més que aquells qui han d'acabar el seu cicle vital en la política l'esgotin d'una manera natural.

—*I en el cas que Pasqual Maragall decidís de presentar-se i fos el cap de llista més votat?*

—Maragall és l'altra cara de Pujol. És un personatge sòlid des del punt de vista de la imatge pública, però el seu discurs té la mateixa modèstia ideològica i política que Pujol. En el fons encarnen les dues formes de fer política a través de les quals s'ha expressat la transició. Diuen la mateixa cosa. Un n'és la variant urbana i l'altre, la variant rural.

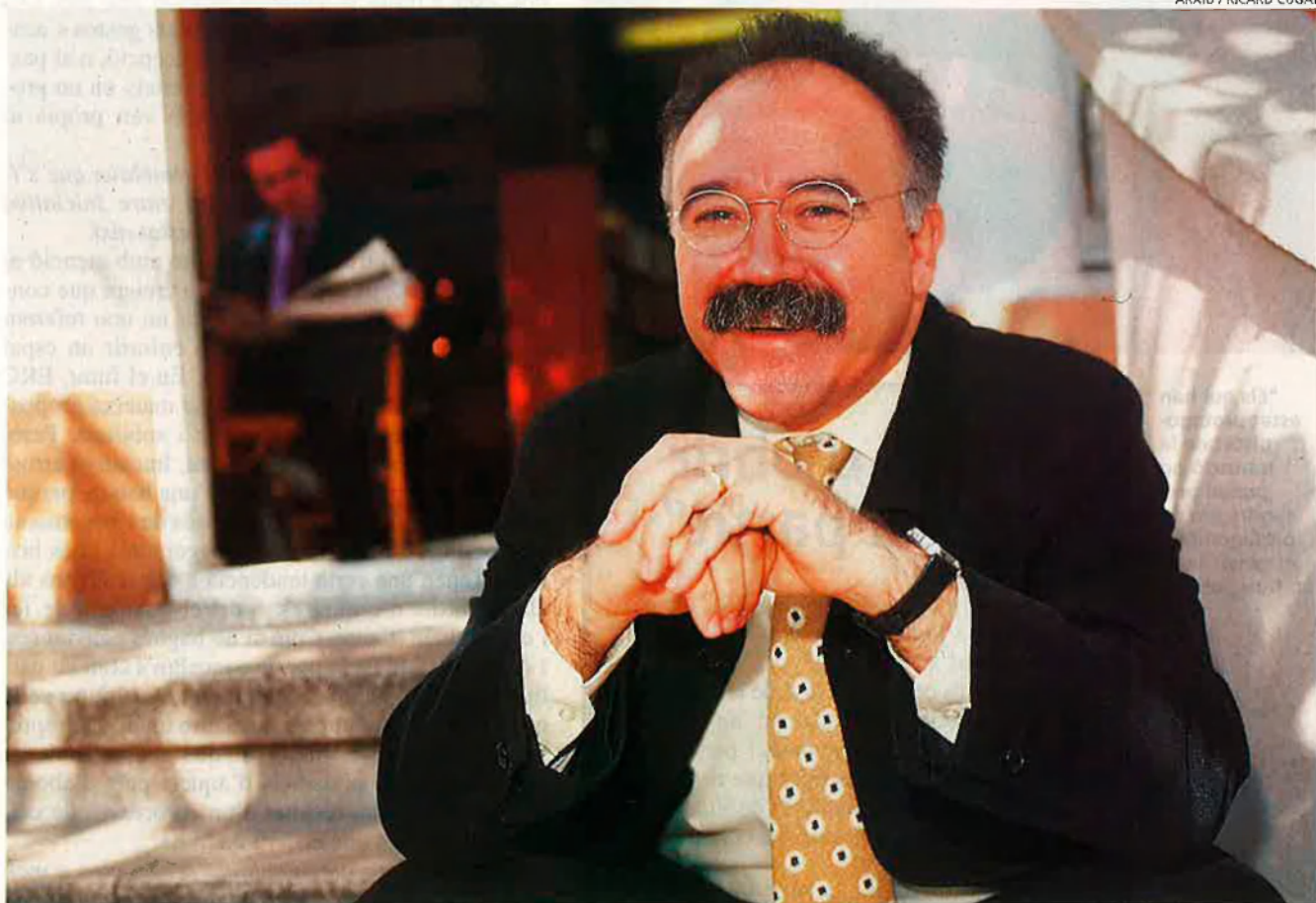
—*Fa pocs dies ERC llançava públicament la pro-*

"Pujol i Maragall encarnen les dues formes de fer política a través de les quals s'ha expressat la transició. Diuen la mateixa cosa. Un n'és la variant rural i l'altre, la urbana."

"ERC ja no és la secció radical de CDC."

«...hassin un projecte comú»

ARXIU / RICARD CUGAT

posta d'elaborar un nou Estatut Nacional d'autonomia. En què consisteix la proposta?

—Quan comenci la legislatura vinent, l'Estatut actual tindrà vint anys de vigència. És un Estatut resultant de la política de generalització autonòmica que es va aplicar durant la transició. Correspon a una època determinada. Actualment fa curt, és insuficient i completament superat per les circumstàncies. Catalunya necessita estructures d'estat. Aprofitant que la Constitució parla de nacionalitats històriques, nosaltres creiem que aquestes haurien de tenir una institucionalització diferent. A la legislatura vinent ens hem de proposar un gran objectiu col·lectiu com és un nou Estatut Nacional d'autonomia, que converteixi Catalunya en un estat autònom en el marc del Regne d'Espanya. Aquesta és una proposta a mig camí entre l'autonomia que tenim ara i la Catalunya independent dins el marc de la UE que és el nostre objectiu final. Com que no és possible de passar directament de l'autonomia a la independència, proposem aquest pas intermedi. El nou Estatut hauria d'incloure unes finances autònomes, un sistema judicial propi, que la Generalitat

fos autoritat única en matèria de seguretat, plena sobirania cultural i lingüística, institucionalització de la presència de la Generalitat en el marc de la UE, presència catalana a l'exterior directa o a través dels estaments consulars espanyols, i en darrer lloc, coresponsabilitat en matèria de Defensa, amb el president de la Generalitat com a màxima autoritat a Catalunya en aquest àmbit.

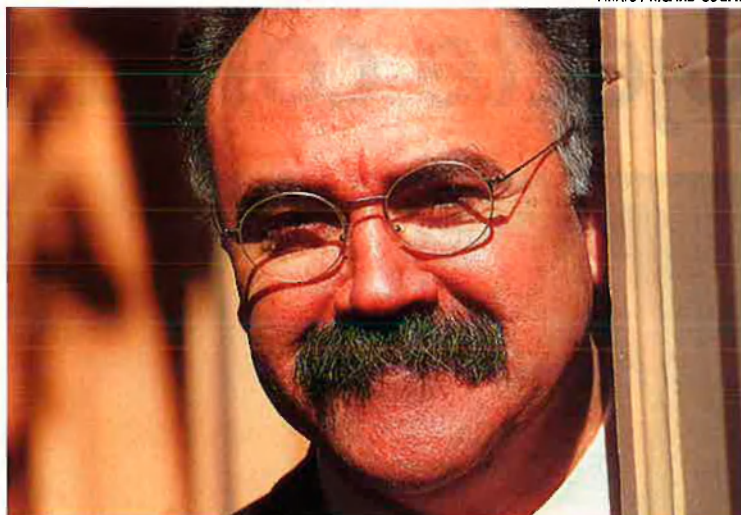
—*Per a aconseguir un nou Estatut com el que proposa caldria un consens parlamentari molt ampli. Tenint en compte l'escenari que vostè dibuixava suara, quins partits creu que podrien abonar-lo?*

—Hauria de ser una proposta suprapartidista. La pràctica totalitat de partits polítics catalans afirmen que l'Estatut actual té moltes deficiències. No hi ha ni un sol partit polític —potser només un— que no consideri que Catalunya ha de fer un nou pas nacional endavant. Tots els partits catalans de tradició democràtica que compartim les arrels en el catalanisme hauríem de poder compartir una proposta com aquesta. Una opció nacionalista com CiU hi hauria d'estar d'acord, i una opció federalista com el PSC o IC també.

“A la legislatura vinent ens hem de plantejar un gran objectiu col·lectiu com és un nou Estatut Nacional d'autonomia, que converteixi Catalunya en un estat autònom en el marc del Regne d'Espanya”.

ARXIU / RICARD CUGAT

"Els qui han estat protagonistes de la transició no poden prendre ara de protagonitzar el canvi. Seria un frau polític."

"Hem d'obrir més el partit"

—Després d'uns anys agitats, ERC s'encara, el mes de juliol vinent, amb un nou congrés nacional. Com el veu?

—El congrés certificarà la fi de la crisi i servirà per consolidar ERC com un projecte d'esquerra moderna i nacional, i per enfortir la imatge de serietat i de rigor que hem posat en pràctica després del congrés de Vilafranca.

—De què se sent més satisfet, com a secretari general?

—Haver aconseguit que ERC tingui un entorn propi de complicitats en el món professional, universitari i de la cultura, i haver establert una relació fluida amb tots els partits polítics, agents socials i econòmics.

—Quin és ara el seu objectiu, com a candidat a la reelecció?

—Tenir el partit preparat per assumir les responsabilitats polítiques que ens corresponguin, sens presses, però sense por. I en segon lloc, obrir més el partit. Fins a final dels 80 ERC era el partit dels avis. A començament dels 90 es va convertir en el partit dels néts, però ens faltava la generació del mig, la dels pares, la que governa. Justament aquest perfil de gent és el que més ha augmentat després del congrés de Vilafranca. Gent entre els trenta anys i els cinquanta, de perfil progressista, que vol fer política d'esquerres en clau nacional. En molts casos ja havia fet política abans, en partits d'esquerres, bàsicament al PSUC, però també al PSC. Per aquí és per on volem continuar creixent. Obrint les portes de bat a bat. **P. M.**

—Darrerament el PSC ha accentuat les seves diferències amb el PSOE amb diverses propostes de signe federalista. Com veu ERC aquest procés?

—Ja n'era hora, no? En política, la credibilitat no ve de les paraules sinó dels fets. La credibilitat del PSC com a projecte autònom ha estat sota zero tots aquests anys. Ara cal veure si aquests gestos s'acaben només amb això, si són una excepció, o si passen a ser la regla i el PSC es converteix en un projecte veritablement autònom, amb veu pròpia al Congrés dels Diputats.

—Quan IC va trencar amb IU semblava que s'iniciaria un procés d'acostament entre Iniciativa i Esquerra, però finalment no ha estat així.

—Després del trencament seguim amb atenció el que passa a IC, però per desgràcia creiem que continua gastant més energies a bastir un nou referent estatal d'esquerres que no pas a enfortir un espai d'esquerra nacional a Catalunya. En el futur, ERC pot construir amb la gent d'IC una mateixa proposta política nacional, d'esquerres i sobirana. Però, per ara, des del meu punt de vista, Iniciativa arrossega un llast que ho dificulta: d'una banda, perquè actua sovint com si encara disposés de l'hegemonia electoral del PSUC, i aquesta hegemonia ja és història. Tenen una certa tendència a donar lliçons als altres partits d'esquerres, a dir el que hem de fer i cap on hem d'anar. Com si no hagués canviat res. I d'una altra, hi ha la por de concebre's com un partit d'esquerra nacional. Malgrat tot, en el futur seria necessari i bo per al país que, amb tot el que representen, ERC i IC es trobessin, que poguessin donar l'oportunitat als ciutadans d'aquest país d'abonar un projecte comú, resultat d'uns processos de col·laboració previs que encara no hi ha.

—Les eleccions autonòmiques seran, com a molt tard, d'aquí a un any, si no abans. Per ara, no sembla pas que es percebi cap alternativa amb prou força per a desplaçar Jordi Pujol de la presidència de la Generalitat...

—El problema és que no és planteja una alternativa sinó un alternança. Reduir el canvi polític a Catalunya a la substitució d'un nom per un altre, no és cap alternativa. Per ERC, l'alternativa està a canviar la manera de fer política, a canviar les prioritats i a prescindir d'allò que impedeix que Catalunya avanci cap a un model de societat més just i més pròsper. Moltes de les coses que cal canviar també han anat lligades durant anys al partit socialista. Els qui han estat protagonistes de la transició no poden pretendre ara de protagonitzar el canvi. Seria un frau polític. ERC aspira, i vol ajudar-hi, a modernitzar l'esquerra catalana, superar vells dogmes.

—D'ençà que va arribar a la secretaria general, ERC ha endurit notablement la seva oposició a CiU. A què respon aquesta actitud?

—La voluntat de la direcció sorgida del congrés de Vilafranca és de tornar ERC a la política. Això volia dir entrar en la quotidianitat dels problemes i, sobretot, enfortir un perfil propi, diferenciat de la

totalitat de la resta de partits. Hi havia una certa creença popular que, en el fons, ERC no passava de ser una secció radical de Convergència, com si hi hagués una mena de cordó umbilical. Nosaltres hem demostrat que això ja no és veritat. Esquerra és un partit d'esquerres que fa oposició a un govern de centre-dreta a Catalunya. En la situació actual, les prioritats polítiques d'ERC, les marca ERC.

—Aquest distanciament s'escau, justament, quan a CiU cada cop són més explícites les formulacions de tipus sobiranista.

—Aquestes formulacions responen a una actitud intel·ligent que pretén aconseguir el personal de CiU, majoritàriament incòmode per l'acord benèfic amb el PP. El qualifico de benèfic perquè sosté el govern d'Aznar a canvi de res. D'una altra banda, el fet que Esquerra hagi entrat en una via seriosa, rigorosa i creïble, capaç de dissenyar horitzons concrets, neguiteja la coalició governant. Mentre ERC només parlava d'independència era un partit inofensiu. A partir del moment que toquem de peus a terra, ens convertim en un partit perillós. Les posicions estèticament sobiranistes, després de divuit anys de govern, tenen poca credibilitat.

—Aquests dies ERC duu a terme una campanya sobre la llei del català, amb el lema "Feta la llei, feta la trampa". La llei del català és una trampa?

—El que és una trampa és la situació legal actual, en la qual l'oficialitat del català al Principat, al País Valencià i a les Illes Balears és fictícia. El marc legal actual fa que persisteixi l'ambigüitat i la discriminació envers el català. De què serveix una llei de política lingüística, si no puc anar al cinema en la meua llengua o al quiosc les publicacions en català continen essent una minoria? El català és present només en els àmbits directament vinculats a l'administració de la Generalitat, a l'escola i als mitjans de comunicació de la CCRTV. Però més enllà de la Generalitat hi ha vida, i a la vida, el català no hi és. En el món del treball, a la botiga, o en les estones de lleure, el català no hi és. Aquesta llei, això, no ho arregla perquè no modifica la situació d'inferioritat jurídica del català ni el treu de la situació de precarietat social en què es troba. Ens volen fer creure que sí i per això és una trampa.

—Des del punt de vista d'ERC, què es va fer malament durant el procés negociador de la llei?

—La llei, que era necessària, va ser utilitzada com una eina política per tothom. A l'interior de Convergència, la van utilitzar per desgastar un possible hereu del president Pujol. Va ser utilitzada com un element de desgast entre els dos partits de la coalició CiU. I els partits de l'oposició la van utilitzar per desgastar el govern. L'error fonamental va ser d'anunciar que la gran novetat de la llei seria la disponibilitat lingüística i després haver de fer marxa enrere. I l'altre, la temeritat de llançar-se a elaborar una llei d'aquesta magnitud sense tenir-ne els aspectes bàsics pactats amb ningú.

Pere Martí

XARXA D'ALBERGS DE CATALUNYA

Tira't de cap...
al Cap de Setmana

TELÈFON RESERVES
(93) 483 83 63

VINE A LA NEU!
AL MILLOR PREU!

Caps de setmana des de

5.780 ptes.

dos forfets + 1 mitja pensió

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura